

İnsan kavramlar aracılığı ile düşündüğüne göre anlamı doğru bilinmeden kavramların kullanılmaması gerekir. Kullanılıyorsa anlamı söylenebilmelidir.

Felsefe kavramsal bir düşünme etkinliği olduğu için bizden öncelikle üzerinde düşünülecek konunun kavramlarının doğru anlaşılması ister. Nitekim bir düşünceyi anlayamamanın ya da anlaşamamanın nedeni kavramların yanlış kullanılmasıdır.

Felsefe, bir bakıma kavram oluşturma, keşfetme ve üretme sanatıdır. Bu nedenle kavramları sorgulamayı, eleştirmeyi böylelikle aydınlatmayı amaçlar. Kavramların doğru kullanılmaması ve kavram bilgisizliği kişiyi yanlış ve temelsiz fikirler üretmeye götürür. Öyleyse kavramlara verilen anlama göre düşünceler, duygular ve eylemler farklılaşacağından kavramların doğru kullanılması son derece önemlidir. Aksi hâlde aynı sözcükler kullanılmasına rağmen insanlarca bunlardan ayrı şeyler anlaşılacaktır. Bu durumda da anlaşılmadan konuşulacaktır. Kavramları yanlış kullanmanın anlamı nasıl değiştirdiğine ilişkin günlük hayattan bir örnek verelim:

İnsanlar hayatta yiyecek, su, barınma gibi maddi ihtiyaçlar yanı sıra sevgi, güven, başarılı olma gibi manevi ihtiyaçlar duyarlar. Bu ihtiyaçların giderilmesi gerekir fakat gerçekten ihtiyaç olmayan istekler de vardır. Bunlar ise başka istekleri beraberinde getirir. İnsanlar mutsuz olduklarında ve mutlu olmak istediklerinde kendilerine, gerekli olmasa da birtakım ihtiyaçlar çıkarabilirler. Eğer onlar karşılanırsa mutlu olacaklarına inanırlar. Öyleyse burada karşımıza **“istek”** ve **“ihtiyaç”** kavramları çıkmaktadır.

İstek, bir ihtiyaç gibi görülmeye başlandığı an, üzüntülere sebep olabilir. Bir telefonunuz, bir arabanız ve bir eviniz bulunduğu hâlde bunların daima yenilerini isteyebilirsiniz. Öyleyse sizin için iyi bir markanın en son çıkan telefonu, beğendiğiniz marka bir otomobilin en son modeli ya da lüks bir ev ihtiyaç mıdır yoksa sadece bir istek midir? Aynı şekilde vitrinde gördüğünüz bir ayakkabı veya özel tasarım bir kıyafet gerçek bir ihtiyaç mı yoksa sadece bir istek midir? Bunun gibi örnekleri çoğaltabilirsiniz.

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.TR sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Hayatınızda “**Mutlaka şu an buna ihtiyacım var.**” dediğiniz hâlde, bu düşüncenizi sorguladığınızda gerçekten ihtiyacınız olmayan şeylerin peşinden koştuğunuzu fark etmişsinizdir. Öyleyse burada duralım ve düşünelim. Bu kavramlar insanların kişisel yaşamlarındaki amaçlarını belirlerken, tercihlerini yaparken karıştırılabilmektedir. Bu kavramların yanlış kullanılması anlamı değiştirir ve onlara verilen anlama göre amaçlar oluşturulur. Nitekim diğer insanlara, doğaya, hayvanlara yapılan muamelelere bakıldığında bu kavramların bazı insanlarca doğru anlaşılmadığı fark edilebilir. Bu durum insanın kendisinin olduğu kadar başkalarının **yaşamını** da zorlaştırmasına ve dünyaya geri dönülmez zararlar vermesine yol açabilmektedir.

Sahip olduğunuz düşüncelerin her biri kavramlarla yönlendirilir. Kavramların yanlış kullanılması anlamın değişmesine neden olur. Bu nedenle insanın, kullanacağı kavramları sorgulamadan, bunlar üzerinde düşünmeden konuşmaması gerekir. Kavramların doğru kullanılması; olayların, durumların, nesnelere, duyguların doğru kavramsallaştırılmasına bağlıdır.

Kavramları yanlış kullanmanın anlamı nasıl değiştirdiğine ilişkin başka örneklerde verilebilir. Biz kimi zaman fiyat ile değer kavramlarını aynı anlamda kullanırız. Bazen de her şeyin fiyatını bildiğimizi fakat onun değerinin fiyatından farklı olduğunu söyleriz. Bunu bir hikâyeye ile anlamaya çalışalım: Burcu “**Anne, bana verdiğin kolyeyi sattım ama pek para etmedi. Biliyorsun zaten demode olmuştu. Daha fazla durmasının bir anlamı yoktu. Yerine yeni bir kolye aldım.**” dedi. Annesi gözleri dolmuş bir şekilde kızına, “**O rahmetli annemden kalan tek hatıraydı belki para etmezdi ama onun değeri anne kokusundaydı, fiyatında değil.**” diyerek baktı.

Birçok şeyin fiyatını bilip değerini bilmeyen insanlar, onların maddi bir karşılığı olduğunu düşünürler. Paranın her şeyi satın alabileceğine inanır ve fiyatı açısından değerlendirirler. Ne yazık ki fiyatı düşük olanı değersiz, fazla olanı değerli olarak görürler. Hatta insan yaşamının

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

değerini hiçe sayarlar, bütün insani değerlere bu gözle bakarlar. [Oscar Wilde \(Oskar Vayld\)](#) bu konudaki düşüncelerini güzel bir sözle şöyle ifade etmiştir. “**Bazı insanlar her şeyin fiyatını bilirler ama hiçbir şeyin değerini bilmezler.**” Onlar için dürüst olmanın, saygının, sevginin, dostluğun kısacası her şeyin bir fiyatı vardır.

Sevgi ve saygı görmek isteğiyle sürekli birileri için para harcarlar. Esasında öyle değerler vardır ki maddi hiçbir şey onların karşılığı olamaz. İşte her şeyin bir fiyat karşılığında satın alınabilir bir değer olarak görülmesi ya da bir şeye fiyatına göre değer biçilmesi bize bu kavramların yanlış kullanılmakta olduğunu göstermektedir. Kişilerin gerçek değerlerin farkında olmaması ise bunları önemsememesine, bu da yaşamın anlamını fark etmemesine neden olur. Böyleleri her şeyi yüzeysel değerlendirir ve asla gerçek mutluluğu yakalayamaz.

10. Sınıf, Felsefe, 5. Hafta Felsefe İle Düşünme: Akıl Yürütme Teknikleri, Kavram Yanılgısı

- [Facebook'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Pinterest'te paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Tumblr'da paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [LinkedIn üzerinden paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Yazdırmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)

Bu PDF içerik [Dilimiz.Gen.Tr](#) sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.